

efter det praktiske Livs Krav. Han skulde gerne have lidt til Driftskapital. Jeg ser bort fra den Begunstigelse, det er, at Laa-net er afdragsfrit i 5 Aar — det er en stor Begunstigelse —, det vil ikke desto mindre være saare nyttigt, om han ved Siden af denne Tiendedel havde nogle Hundrede Kroner som Driftskapital. Altsaa kunne vi regne med et rundt Beløb af 1,000 Kr., som Jordlodtageren helst skal være i Besiddelse af for at kunne sætte sig nogenlunde sikkert og fast i Sæde paa sin Jordlod. 1,000 Kr. kan han møde med, men synderligt derud over tror jeg ikke, vi skulle stille Kravet. Stille vi Kravet videre, end det kan fyldestgøres nogenlunde i sin store Almindelighed, vil det sige, at vi tilvejebringe Rammer for Jordlodserhvervelse, der forudsætte andre indenfor Rammerne end dem, vi egentlig skulle tage Sigte paa, nemlig Folk, der, foruden hvad de have tjent sammen i Sparepenge, have Arv eller paa anden Maade Midler fra anden Side, og jeg betoner, at det er jo Hensigten med denne Lov at bringe Hjælp til dem, der ved deres egne Hænders Arbejde have tjent sig nogle Spareskillinger sammen og ville sætte Bo, naar de have naaet den Alder, da saadant melder sig som et naturligt Ønske.

Dette er den ene Grund til, at jeg finder, at 6,000 Kr. er den rette Grænse, i Særdeleshed under Hensyn til den liberale Fortolkning — det kan jeg sige uden at søge at tilregne mig Æren for noget, jeg ikke har Æren for —, som Loven har været Genstand for under min Forgænger, altsaa henset til den Dispensationsbestemmelse, som det er lagt i Ministerens Haand at praktisere, nemlig at man i Egne, hvor Jordprisen er særlig høj, kan gaa op over 6,000 Kr. Man er hist og her — det kunne Kommissionsformændene tale med om — gaaet over 6,000 Kr. nu, da Lovens Grænse er 5,000 Kr. Vi beholde den samme Bestemmelse, vi beholde, forsikrer jeg Dem, saa vidt det staaer til mig, den samme liberale Fortolkning af Loven, men Regelen om de 6,000 Kr. er det værd at holde paa, naar den nogenlunde rammer det, der i de allerfleste Tilfælde er det rette.

Der foreligger for mig, som jeg allerede har sagt, Udtalelser fra Amtskommissionerne. En af disse siger, at det vilde være ønskeligt at gaa op til 10,000 Kr., men der er et lille Aber der, idet man finder, at Staten mulig saa kun skulde udlaane 5,000 Kr. til disse Jordlodder, me-

dens Jordlodtagerne selv søge at komme efter Resten paa den Maade, de bedst kunne. Men da bliver det ikke Tjenestekarle, der komme i Besiddelse af disse 10,000 Kroners Ejendomme. De 10,000 Kroner, der vinke fra den Side, skulde ikke friste. Saa er der to Kommissioner, der foreslaa 8,000 Kr. Den ene af dem har nogle Indskrænkninger for at bøde lidt paa den høje Grænse, Afdragsfriheden ned-sættes fra 5 til 3 Aar, og Renten forhøjes fra 3 til 3½ pCt. Jeg ved ikke, om det skulde være mere tiltalende end det her foreslaaede. Tre Kommissioner sige 7,000 Kr., ti sige 6,000 Kr., tre udtale sig om Forhøjelse i Almindelighed, men de have sikkert ikke tænkt sig at gaa ud over 6,000 Kr., for saa havde de nok udtrykkeligt fremhævet det. En Kommission har for Resten det ret mærkelige Standpunkt at sige 5,500 + 50 Kr., men nogen nærmere Motivering af disse 50 Kr. foreligger der ikke. Det vil altsaa sige, at 6 af de 21 Kommissioner ville højere op end 6,000 Kr., Resten holder paa 6,000 Kr. eller derunder. Jeg skylder dog den nøjagtige Sandhed at sige, at der er et Par Stykker, der sige „mindst“ 6,000 Kr. Men mindst 6,000 er jo 6,000. Der findes ikke i nogen af de ti Udtalelser noget om, at de principielt ere mod at gaa højere op, men de hævde, at 6,000 er en passende Grænse, medens som sagt et Par — vistnok to — reservere sig ved at sige „mindst“ 6,000 Kr. Men jeg gentager, at 6,000 er nu en Gang 6,000. Naar jeg derfor har foreslaaet 6,000 Kr., er det altsaa ikke gjort i Blinde og ikke alene støttet paa de nysnævnte Betragtninger, men paa Basis af Flerheden af Kommissionernes Udtalelser. Det er ikke blot Formændenes Udtalelser, men Kommissionernes, og i hver af dem sidder der jo efter den nugældende Lov en Husmand, valgt af Amtsraadet.

Forhøjelsen fra 5000 til 6000 betyder praktisk talt en ret væsentlig Forhøjelse, da der egentlig ikke behøves mere af Bygninger til en Ejendom til 6,000 Kr. end til en til 5,000 Kr. Nu kender jeg ikke nøje Forskellen i Jordpriserne mellem 1899—1904 og senere. For det første Femaar 1899—1904 har man Angivelser fra Statistisk Bureau. For Ejendomme fra 6—7 Tdr. Land var Ejendomsprisen gennemsnitlig for hele Landet 326 Kr. pr. Td. Land, og for Ejendomme paa 7—8 Tdr. Land var den 276 Kr. Men det er ikke statistisk oplyst, hvor meget Jordpriserne ere stegne siden da, noget ere de stegne, og det er netop det, der er taget Hensyn til